

The background of the cover is a dense, dark, and tangled web of thick, black, vine-like lines. In the upper left, a bright orange sun with a yellow center is partially visible. In the upper right, a small, white, stick-like figure with long, thin limbs and a head made of two rectangular blocks is perched on a vertical vine. In the lower center, a yellow and white striped can lies on its side on a dark, uneven ground. A small, pink, flower-like creature with a face and long antennae is emerging from the open end of the can. The ground is decorated with various small, colorful flowers in shades of pink, blue, orange, and yellow. The overall style is whimsical and surreal.

Iva Vranská Rojková

Krídluška
v krajine sietí

Vydavateľstvo
Spolku slovenských spisovateľov

Iva Vranská Rojková

Krídluška v krajine sietí

Vydavateľstvo
Spolku slovenských spisovateľov

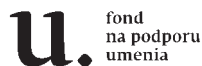
Copyright © Iva Vranská Rojková 2016

Illustrations © Anna Gajová 2016

Cover Design © Ľubica Končeková 2016

© Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, spol. s r. o., Bratislava

<http://www.vsss.sk>, e-mail: vsss@stonline.sk

Kniha vyšla s finančnou pomocou

Fondu na podporu umenia

VYDAVATEĽSTVO SPOLKU SLOVENSKÝCH SPISOVATEĽOV spol. s r. o.

Iva Vranská Rojková: Krídľuška v krajine sietí

Zodpovedná redaktorka Natália Petranská Rolková, profitexty.sk

Ilustrácie Anna Gajová

Obálku s použitím ilustrácie Anny Gajovej navrhla Ľubica Končeková

Grafická úprava a sadzba Ľubica Končeková

Tlač P + M, s. r. o., Turany

Vydanie prvé

Printed in Slovakia

ISBN 978-80-8061-970-1

Čo sa to deje s lúkou? (Epidémia)

– Stále ma bolí hlava... – požalovala sa Krídluška kamarátkam lúčnym vílam, zavrela oči, prstami si premasírovala spánky, temeno i zátylok, no keďže bolesti ani za náprstok neubudlo, zúfalo dodala: – ...dnes mi už určite praskne.

Len čo to dopovedala, zrazu akoby sa s ponosami roztrhlo vrece. Zo všetkých strán sa začali rinúť povzdychy, sťažnosti a bedákanie jej kamarátok.

– A mne príšerne bije srdiečko, – post'ažovala sa Minka.

– Ja v poslednom čase ledva dýcham. Musím zosadnúť za každou tret'ou púpavou. A pritom sa mi strááášne chce spať, – pridala sa malá Miminka a na plné ústa si zívla. – Kto to kedy počul zaspávať cez deň? Čo ak zaspím za letu a zrútim sa na zem?

– Ja zas nemôžem v noci oka zažmúriť, a potom lietam ako opitá šťavou zo skvaseného hrozna, – povedala Konvalinka a aj ona si poriadne zívla.

– Mne sa zdvíha žalúdok, ako keby som sa krútila na pavučinkovom kolotoči, – ozvala sa aj Dinka.

– Už pár dní sa vôbec neviem sústrediť na zbieranie nektáru. Zabúdam, kde rastie aká rastlinka. Niekedy neviem nájsť cestu domov. Taká som z toho podráždená, že sa v poslednom čase len škriepim, – previnilo sa priznala Letuška. – Prepáč Minka, prepáč Dinka, nechcela som vás uraziť, ale akoby mnou všetci rohatí roháči šili, taká som bola vtedy nervózna, keď som sa na vás osopila, že ste mi vypili nektárik. Celkom som zabudla, že som ho ráno z veľkého smädu vypila ja sama.

– Dávno sme ti odpustili, – dvojhlasne odvetili vílie dvojčatá. – S hnevom sa nemá zaspávať, aby nebol zamračený celý ďalší deň.

– Počujte, – prerušila vravu Krídluška, – čo sa to stalo s našou lúkou? Ved' lúčne víly bývali vždy zdravé. Akurát niekedy kýchali, keď sa nadýchali peľu, alebo sa museli vylizovať z rán, keď neopatrne lietali v trní. A vždy bývali milé, pomáhali si, zádrapky ani škriepky nevyhľadávali.

– Veru, veru, – pritakávali jedna cez druhú.

– Je to vskutku poriadne čudné.

– Podme sa niekoho spýtať, čo sa to udialo.

– Ale koho? Ved' ani najskúsenejšie z nás nepoznajú odpoveď.

– Viete čo? – napadlo zrazu Krídluške. – Rozleťme sa my len pekne na všetky svetové strany a skúsme sa poradiť s niekým múdrejším. Dnes už nebudeme zbierať nektár, ale pôjdeme na výzvedy. Čo vy na to? Zajtra ráno sa tu všetky stretneme a podelíme sa o nové skúsenosti. Súhlasíte? – spýtala sa napokon.

– Súhlasíme!

– Výborný nápad!

– Ide sa! – ozývalo sa zase zo všetkých strán.

– Ale koho sa máme spýtať? – položila otázku maličká Miminka. – Kam máme letieť?

– Pýtajte sa všetkých, koho stretnete, – odporúčala im Krídluška. – Chrobákov, vtákov, zvierat, ľudí...

To „ľudí“ pridala len tak, potichu, pre seba. Vedela, že lúčne víly sa s ľuďmi obvykle nerozprávajú. Krídluška však tvorila výnimku, ktorá toto pravidlo potvrdzuje. Sama totiž presne vedela, kam poletí a koho sa opýta, čo mohlo vyvolať takú epidémiu na ich lúke. Chystá sa za Katrenou do dedinky Podhradie. Možno tá nájde odpoveď v múdrej knihe *Povestí o ríši*. Opýta sa aj Janka, či niečo nepočuli deti, a tesára Tomáša, či sa niečo nešúška v kráľovskom paláci.

– Kamarátky moje, – ozvala sa zrazu, keď si uvedomila, akú má pred sebou d'alekú cestu. – Ak by som sa oneskorila, nečakajte zajtra na mňa. Dajte hlavy dokopy a poraďte sa, čo zatiaľ robiť. Ja mám toho veľa na pláne, preto sa možno nejaký čas zdržím. Ale keď prileťím, podelím sa s vami o to, čo som zistila.

Vrava stíchla, víly sa rozlúčili, nad lúkou zašumeli krídla a na všetky strany sa rozleteli malé stvorenia pátrať po tom, čo sa s ich lúkou deje.

Čudo na kopci

(Prístroj na výrobu boľavých hláv)

Lúka lúčnych víl je pokojný kraj. Naposledy vyhlásili poplach, keď sa v pred-pred-predminulý september od blesku z jasného neba zapálilo strnisko na poli za rybníkom, a strašne sa vyľakali, čo z toho bude. Veď k nim vietor hnal štiplavý dym a hrozilo, že oheň preskočí i na ich lúku. Všetky si vydýchli, keď divoké plamene zastavila vlhká pôda a vlaha úzkeho pásu lesu a krovín, ktorý oddeľuje ľuďmi obývané dediny a obhospodávané polia od divej prírody.

Predposledný poplach vypukol dva roky predtým, keď niektoré pánbožkove kravičky ochoreli na záhadnú chorobu, ľudia z toho šaleli, že sa od nich nakazia, preto sa rozhod-

